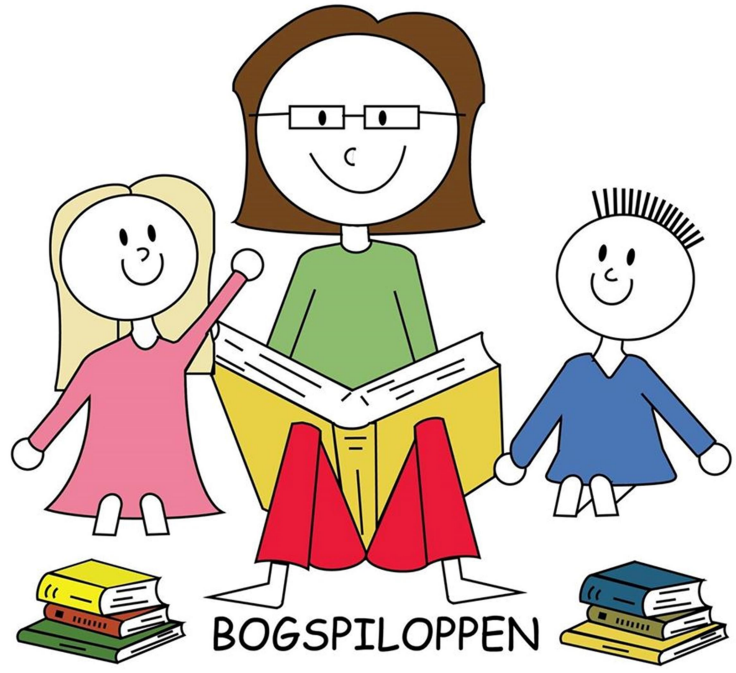

BOGSPILLOPPEN

HOW TO DO MANUAL

JANUAR 2020

UDARBEJDET AF LOTTE THODSEN, PROJEKTTLEDER

How to do manual

Forord:

BogSpiloppen er en frivillig forening, der med hjælp fra frivillige, læser højt for udsatte børn i børnehaver (daginstitutioner). Udover højtlesning stiller BogSpiloppen en bogpakke til rådighed til alle deltagende daginstitutioner. Vi gør det, fordi alt for mange børn ikke får læst højt derhjemme og dermed ikke får alle de gode ting, som man via forskning ved, at højtlesning giver. Højtlesning er godt for den sproglige udvikling og sprogforståelsen bliver bedre, og det styrker også børnenes mentale robusthed. Det udvikler deres ordforråd og deres begrebsverden, det pirker ved deres nysgerrighed og sætter fantasien i gang. Det styrker koncentrationen og evnen til at fordybe sig, det styrker evnen til at tale sammen. De bliver simpelthen bedre til at kommunikere. Vi vil gerne kunne give børnene de samme muligheder som børn, der får læst højt derhjemme. Med højtlesningen følger en bedre trivsel, en bedre skolegang og senere selvforsørgelse.

Bogpakken stiller vi til rådighed fordi vi skal gøre børnene sultne efter bøger. Hvis børn har adgang til en masse fantastiske bøger, så vil de kigge mere i bøger og de vil som voksne læse af lyst.

Vi vil gerne takke følgende forlag for donation af bøger: Forlaget Bolden, Forlaget Klematis, Turbine, Politikens Forlag, ABC-forlag og Forlaget Straarup og co.

Derforuden tak til Lotte Salling for donation af bøger og foredrag og tak til Føtex Storcenter Nord for kufferter.

I forbindelse med gennemførsel af BogSpiloppens implementeringsprojekt har vi modtaget bevillinger fra nedenstående fonde:

Den A.P. Møllerske Støttefond, Nordea Fonden, PUF-puljen (Socialstyrelsen), Foreningen Østifterne, Tranes Fond, Arkivar Carl Julius Petersens Hjælpefond, Familien Hede Nielsens Fond, Ole Kirk's Fond, VMOK Fonden, Marie og M.B. Richters fond, Ernst og Vibeke Husmans Fond og Carl August og Jenny Andersens fond.

Vi er dybt taknemmelige for al den støtte, vi har modtaget, og vil gerne takke SAMTLIGE fonde/puljer for støtten. Uden Jer var BogSpiloppen projekt ikke blevet til noget!

Som en del af projektet skulle der laves en How-to-do manual og den følger herefter.

How-to-do manualen er en gennemgang og formidling af, hvordan vi konkret er lykkedes med at få BogSpiloppen op at køre. Dette indbefatter blandt andet rekruttering af frivillige, sammensætning af bogpakker, rekruttering af børnehaver, frivilligpleje med mere.

Det er en manual, der er udarbejdet ud fra de erfaringer, vi har gjort i løbet af hele projektperioden. Den skal tjene til inspiration for andre, der ønsker at igangsætte lignende initiativer.

Skulle du ønske at vide mere om projektet, så kontakt Projektleder Lotte Buch Thodsen på bogspiloppen@gmail.com

Østifterne
støtter omtanke

ANTI-KVAR CARL JULIUS
PETERSENS
HJÆLPEFOND

vmokfonden

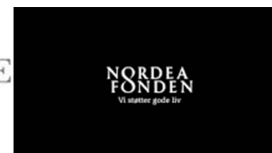
Verena Merz & Otto
Kjærgaards Børnefond

FAMILIEN HEDE NIELSENS FOND

**Tranes
Fond**

Ole Kirk's Fond

DEN
A.P. MØLLERSKE
STØTTEFOND

Marie & M.B. Richters Fond

—
**ERNST & VIBEKE
HUSMANS FOND**
—

**Carl August og Jenny
Andersens Fond**

Socialstyrelsen

Foreningen BogSpiloppen, Vestergårdsvangen 109, 8260 Viby J.
Kontakt bestyrelsesformand Michael Buch Thodsen tlf. 24 46 48 75
Mail: bogspiloppen@gmail.com - CVR-nr. 38688820

Indholdsfortegnelse

Forord	side 2
1. Rekruttering af frivillige	side 5
2. Rekruttering af daginstitutioner	side 6
3. Udskiftning af bogpakker	side 7
4. Pleje af frivillige	side 8
5. Synliggørelse via medier	side 9
6. Indkøb af bøger, legetøj, kufferter	side 10
7. Kufferternes indhold	side 11
8. Bogpakkerne	side 11
9. Evaluering	side 12
10. Bilag 1 – 8	side 13

1. Rekruttering af frivillige

Rekruttering af frivillige sker via Frivilligcenter Aarhus (når de holder samtaler med frivillige, har de os i tankerne, og har vores flyers, de kan dele ud).

Vi har opslag på www.Frivilligjob.dk, vi søger frivillige via Facebook, og vi har hængt opslag op på lokalcentre, Ældresagen, biblioteker, sognegårde, Rema1000. Vi går efter, at vores opslag hænger steder, hvor de kan ses, og ikke drukner i mængden af andre opslag. Opslagene bliver de fleste steder taget ned efter maksimalt 1 måned

Langt de fleste første henvendelser er på mail. Enten, at vi har fået en mail fra en frivillig, henvendelse via Facebook eller på www.frivilligjob.dk. Når vi sender mail ud som svar på 1. henvendelse skriver vi flg:

Hej Navn

Tak for din henvendelse.

Må jeg ringe til dig (eksempel) i morgen, torsdag, om formiddagen eller på mandag d 2/12 om formiddagen?

Med venlig hilsen

Navn

Når der er en frivillig der kontakter os, går vi ud fra listen til "Procedure for frivillige trin 1": den bruger vi i den første telefon samtale.

For procedure for frivillige trin 1 se bilag 1, side 13.

Er det en frivillig chauffør, der henvender sig, går vi ud fra Procedure for chauffører.

For procedure for chauffører se bilag 2, side 14.

Tidligere har vi aftalt, allerede ved første telefon samtale, samtale nr. 2, hvor vi mødes face to face.

Vores erfaring er dog, at der har været for mange, der faldt fra, enten lige inden de skulle starte med at læse højt, eller når de kun har været i børnehaven få måneder. Dette vil vi gerne undgå både for børnene, pædagoger og ikke mindst BogSpiloppens skyld. BogSpiloppen bruger mange ressourcer på at sætte frivillige i gang.

Derfor beder vi nu i 1. telefonsamtale den frivillige om at sove på det og så vende tilbage, hvad enten de er interesseret eller ej.

Som alle andre frivillige foreninger oplever vi, at det er langt under halvdelen af de henvendelser, vi i første omgang får, der fører til en reel ny frivillig.

Vi har oplevet en del frafald blandt de frivillige. Frafald der skyldes arbejde, studie, alvorlig sygdom ex. Derfor er vi nu meget OBS på at spørge ind til, om de kan være frivillige ved os i det næste år.

Sygdom kan vi selvfølgelig ikke gardere os i mod, men det rammer hårdt i en lille gruppe frivillige, når der er flere, der bliver ramt af kræft. Tilliden, trygheden og relationen til den frivillige er meget vigtig for børnene, så hvis der er studiestart om 4 måneder, så må vi sige, at vi skal snakkes ved.

Ved henvendelse 2: Altså hvis den frivillige stadig er interesseret og derfor melder positivt tilbage.

Vi aftaler at mødes, så vi lige kan se hinanden lidt an. Enten mødes vi i Frivilligcenter Aarhus' lokaler. Grønnegade 80 (og booker lokale på deres hjemmeside). – det kan vi fordi vi er medlem ved dem.

Eller i Nova Groups lokaler, Studsgade 44, stuen. Det kan vi fordi BogSpiloppens formand arbejder dér.

Med til mødet medbringes:

- Procedure til frivillige trin 2
- Vejledning til frivillige
- Kontrakt til frivillige (2 eksemplarer, så der er en til den frivillige og BogSpiloppen med det samme).

KONTRAKTEN UNDERSKRIVES KUN TIL MØDET, HVIS VI ER HELT SIKRE PÅ, AT DET ER EN FRIVILLIG, DER MATCHER BOGSPILOPPEN. Er vi ikke sikre, må vi sige, at vi vender tilbage/går videre med det til vores bestyrelse.

Se Procedure for frivillige trin 2, bilag 3, side 15.

Se Vejledning til frivillige, bilag 4, side 16.

Se Kontrakt frivillige, bilag 5, side 21.

2. Rekruttering af daginstitutioner

I rekrutteringen af daginstitutioner har vi som udgangspunkt ikke udvælgelses kriterier. Det er rent tilfældigt, hvilke daginstitutioner vi kontakter. Vi rekrutterer kun nye daginstitutioner, når vi geografisk mangler nogle, der matcher frivillige.

Den, der står for rekrutteringen af daginstitutioner ringer op til leder, præsenterer sig og fortæller:

Se Procedure for rekruttering af daginstitutioner, bilag 7, side 24.

Se Samarbejdsaftale, bilag 8, side 26.

3. Udskiftning af bogpakker

Minimum 1 uge inden der skal skiftes bogpakke, sender BogSpiloppen en mail til den /de frivillige i den/de pågældende daginstitutioner:

Hej Navn

Vi kommer og skifter bogpakke i din børnehave d. dato. Hvis du har lånt bøger med hjem fra bogpakken, må du gerne returnere dem, så de kan komme videre til en ny børnehave.

Med venlig hilsen

Navn

Til daginstitutionerne sendes også en mail:

Hej Navn

Blot til info: Vi kommer og skifter bogpakke d dato.

Med venlig hilsen

Det er ikke meningen at daginstitutionerne skal bruge tid på at finde bøgerne, så mailen er bare, så de ved, at vi kommer.

Nogle børnehaver ønsker at vide, hvornår man mere præcist kommer. I Århus kommune gælder det pt kun én institution. Til dem skriver vi: *Vi kommer dato mellem kl eks 8 og 9.*

Vær OBS på, at der er samling mellem kl 9 og 9.30 og spisning kl 11. Fra kl 11.30 kan der være børn, der sover på stuerne.

Det kan dels være forstyrrende, at vi kommer og leder efter bøger, og dels kan det være træls for BogSpiloppen, at vi føler, at vi forstyrrer, og at vi måske ikke kan komme ind på alle stuer. Men vi må også erkende, at vi ikke nødvendigvis kan komme til alle daginstitutioner på optimale tidspunkter. Hvis vi ikke kan komme ind på en stue for at kigge efter bøger, så må det bare være sådan.

Er der bøger, der ikke kan findes/er ødelagte, er der ikke noget at gøre ved det. Ødelagte bøger, tages med retur, og bøger man ikke kan finde, får ikke et flueben på den tilhørende liste.

Tilbage på kontoret gennemgås alle bøger. Er de ødelagte, så de skal kasseres, eller kan det repareres. Her bruger vi tape til siderne og limpistol til ryggen. Kasserede bøger slettes fra den pågældende bogpakkeliste, og i oversigten over BogSpiloppens bøger, flyttes kasserede bøger til listen med "Kasserede bøger".

Hvis alle bøgerne ikke står det aftalte sted, må vi kigge under sofaer, i skabe og skuffer.

Vores erfaring har vist, at vi ikke kan sende en bogpakke direkte videre til en anden institution. Bøgerne er simpelthen for ødelagt og/eller der mangler for mange bøger.

For hver daginstitution noterer vi, hvilke bøger vi mangler. Både med titel og hvilken bogpakke de hører til. Flere institutioner vil gerne have listen over manglende bøger.

Det er ikke meningen, at personalet skal bruge tid på at finde bøger, men hvis de ønsker listen, er det rart at kunne give den. Bliver listen for lang med manglende bøger, må vi tage en snak med kontaktpersonen.

De frivillige får tilsendt listen med den nye bogpakke. Så kan den frivillige se, om der er noget han/hun kan bruge i sin højtlesning. Det er dog ikke et krav, at de skal bruge BogSpiloppens bøger, men et tilbud.

4. Pleje af frivillige

1 gang om måneden bliver alle frivillige kontaktet af BogSpiloppen; dette for at høre, hvordan det går. Trives den frivillige, er der noget vi skal tage hånd om.

Derforuden har vi indført konceptet makkerpar: hvor den frivillige bliver koblet med en anden frivillig. Ikke nødvendigvis fra ens egen børnegruppe, men sådan at man har en at sparre med udover projektlederen i BogSpiloppen. Det har dog vist sig, at der er flere af de frivillige, der ikke har behov for dette. Og da det skal være frivilligt, er det ikke alle, der er med i dette. Desuden skal BogSpiloppen have skriftelig tilladelse (på mail er fint) til at udlevere de frivilliges mailadresse/telefonnummer.

Når en frivillig rammes af alvorlig sygdom, sender BogSpiloppen en buket blomster (som blomsterbutikken bringer ud).

Cirka hver 2. måned laver BogSpiloppen et socialt arrangement for de frivillige. Det kan være en går tur ved vandet/skoven, foredrag/oplæg om eks dialogisk læsning, rundbordssnak, hvor vi hver især præsenterer os: *Hej, jeg hedder Lotte og jeg læser i børnehaven Solsikken.*

Hvor vi fortæller, hvordan det går i vores børnegruppe, og hvad vi laver, men også hvor vi kan spørge *Jeg kunne godt tænke mig at lave et tema i min børnegruppe om figurer. Hvad kan vi lave/læse/synge.* Så kommer de andre frivillige med deres ideer og det er altid meget givende.

Til gåturene sørger hver enkelt for sin egen forplejning eller de frivillige sørger for hinanden. Sådan fordi vi har gjort det helt uforpligtende og uden tilmelding.

Til andre arrangementer sørger BogSpiloppen for kaffe, te, boller, kage osv. Alt efter hvad tid på dagen det er.

Vi har holdt sociale arrangementer på lokalcentre (der skal man købe forplejningen), i lokaler ved Frivilligcenter Århus samt i Nova Groups lokaler (BogSpiloppens formand er regnskabschef i Nova Group og vi kan derfor låne lokaler gratis). Disse 2 steder skal vi selv sørge for forplejning.

Vi går efter at låne lokaler gratis, og det kan vi ovennævnte steder.

Alle steder skal der bookes lokale i god tid.

Invitationer til arrangementer laver BogSpiloppen og udsender til hver enkelt pr mail.

5. Synliggørelse via medier

For at gøre opmærksom på os selv, har vi udsendt pressemeddelelser til følgende medier:

Jp Aarhus, Indland Jyllands Posten, TV2 Østjylland, Århus Stiftstidende, Lokalavisen og Århus Onsdag.

Vi har fået hjælp af Søren Bjørndal, der er journalist, til at skrive pressemeddelelser.

For Pressemeddelelse, bilag 6, Side 22.

Når pressemeddelelsen skal sendes ud, ved medierne selvfølgelig godt, at vi sandsynligvis har kontaktet flere medier, men alligevel er det ikke god stil, at man direkte i mailen kan se det. Send derfor en individuel pressemeddelelse til det enkelte medie i stedet for at skrive flere mailadresser i modtagerlisten.

Nedenfor er et par eksempler, som vi med fordel blot kan copy paste ind. Medier er forskellige og har forskellige målgrupper, så derfor er teksten justeret en anelse i forhold til modtagerne.

Lokale medier såsom Århus Stiftstidende, DR P4 Aarhus, TV2 Østjylland

Hej på redaktionen. I får hermed en pressemeddelelse om vores forening, hvis frivillige læser højt i en lang række aarhusianske børnehaver. Der er nemlig desværre en gruppe af børn, der ikke får læst højt derhjemme, og det går ud over deres sproglige og sociale udvikling. Men foreningens frivillige kan tydeligt mærke at børnene rykker sig, når de gennem en periode får læst højt af en voksen.

Ring eller skriv, hvis I har brug for yderligere.

Landsdækkende medier såsom Politiken, Jyllands-Posten, Berlingske, Kristeligt Dagblad, DR Nyheder, TV2 Nyhederne, TV2 News, Radio4, Ritzau

Hej på redaktionen. I mange hjem har iPad'en fortrængt bogen, og der findes en gruppe børn, der aldrig oplever at få læst højt derhjemme. Og i landets børnehaver har pædagogerne desværre alt for travlt til at finde tid til at prioritere højtlesning med små grupper af de børn, der har mest brug for det.

Foreningen BogSpiloppen vil gerne nå de børn. Foreningens frivillige besøger hver dag en lang række børnehaver, hvor de læser højt for små grupper af børn. Og resultaterne taler deres tydelige sprog i forhold til børnenes sociale og udvikling.

Ring eller skriv, hvis I har brug for yderligere.

"Bløde" medier såsom Ældre Sagen (her bør du nok i teksten nævne, at de fleste af de frivillige er pensionister), Samvirke, Lime (Nettos blad), Familie Journalen, Ugebladet Søndag, Ude og Hjemme

Alt for mange børn får aldrig læst højt derhjemme. Foreningen BogSpiloppen vil gerne nå netop de børn. Derfor besøger foreningens frivillige hver dag en lang række børnehaver, hvor de læser højt for de børn, der har allermest brug for det. Og de frivillige kan tydeligt mærke, hvordan børnene får gavn af højtlesningen.

Ring eller skriv, hvis I har brug for yderligere.

6. Indkøb af bøger, legetøj, kufferter

Vi køber bøger ind i genbrugsbutikker, gennem Den Blå Avis og ellers som nye i Arnold Busck, Bog og Ide, Føtex, Bilka med mere.

Vi har også fået mange bøger doneret fra forlag.

Forlag vi har fået doneret bøger fra: Forlaget Bolden, Forlaget Klematis, Turbine, Politikens Forlag, ABC-forlag og Forlaget Straarup og co.

Til alle forlag har vi sendt en mail, hvori vi spørger om de har lyst til at donere bøger. Derudover har Lotte Salling doneret en del bøger til os.

Gode genbrugsbutikker:

Kirkens Korshær. Edwin Rahrsvej 77, Brabrand

Folkekirkens Nødhjælp. Nordre Strandvej 28, Risskov

Røde Kors. Muslingevej 24, Egå.

Igen. Åbogade 36, Århus

Blå Kors. Holmbladsvej 5, Silkeborg

Kirkens Korshær. Tindbjergvej 1, Silkeborg

Vi går efter billedbøger i god stand, der ikke lugter af røg. Det er aldrig til at vide, hvornår de gode bøger er der, så vi må kigge forbi, når det kan lade sig gøre.

Ud over bøger, kigger vi efter Duplo dyr, mennesker og maskiner (traktor osv.) og spil (ex Junior Vildkatten, Little Storm og vendespil).

Ved indkøb af kufferter har vi en aftale med Føtex i Storcenter Nord, Århus. Når vi har købt 10 kufferter, har vi fået den en eller to gratis (selvom det er kufferter til fast lav pris der aldrig er på tilbud).

7. Kufferternes indhold

Udenpå alle kufferter sidder et stort klistermærke med BogSpiloppens logo.

Alle kufferter har den samme kode på 3 cifre.

Alle de frivillige skal have adgang til en kuffert, da denne indeholder redskaber til at lave aktiviteter med børnene.

Alle kufferter skal indeholde: papir, farveblyanter/tusser, et spil, lidt legetøj (det kan være køkkenting, så man kan lege far-mor og børn, restaurant. Duplo dyr, mennesker og maskiner), en bog/ bøger med flere historier i, en Lotte Salling bog (der anviser hvordan man kan lave aktiviteterne), "Min dag i børnehaven" af Ina Haller og en "kinabog". Kinabogen er et tilbud til de frivillige i de tilfælde, hvor 2 frivillige deles om en børnegruppe, så kan de skrive beskeder til hinanden.

Bogen "Min dag i børnehaven" af Ina Haller er ikke tiltænkt som højtlesning, men derimod inspiration til de frivillige, fordi der står forslag til aktiviteter og samtale.

Bøgerne i kufferten må gerne lånes med hjem, så de frivillige kan forberede sig, men har ellers deres plads i kufferten.

Kuffertindholdet ændres efter ønske og behov.

8. Bogpakkerne

Vi sammensætter vores bogpakker, så der er noget for alle børn.

Der skal være cirka 50 bøger i en bogpakke. Alle nye bogpakke laves med 50+, men dog ikke med mere end 59 bøger.

Alle bogpakker skal fra start indeholde:

ABC, rim og remser (ABC og rim og remser er ofte i samme bog), en flunkerbog, en bog om fodbold, insekter/dyr, maskiner, prinsesser, findebog både til piger og drenge.

Bøger der jævnligt skal gå igen er Alfons Åberg, bøger af Jakob Martin Strid, Liane Schneider (Laura), Gurli Gris, Brandmand Sam, Byggemand Bob, Willi (Kirsten Sonne Harrild), Familien von Hansen, sjove bøger som Bette-bøv laver en talemaskine, Lasse-Leif vil ikke tale menneskesprog og Monsterbøgerne af Kalle Güettler, samt Totte og Lotte bøgerne. Dette er blandt andet et ønske fra daginstitutionerne.

9. Evaluering

Til evaluering af BogSpiloppens implementeringsprojekt, bruger vi Google Analyse. Vi bruger det, fordi børnehaverne kan besvare dem elektronisk, og fordi programmet analyserer data for os. Man kan både se besvarelsene i en samlet oversigt over eks spørgeskema 1, men man kan også se besvarelsene individuelt.

Vi har også haft en fokusgruppe bestående af repræsentanter fra 3 børnehaver, som vi har holdt 1 møde med, og hvor vi har taget udgangspunkt i spørgeskemaerne og spørgsmål, der er dukket op i arbejdet med spørgeskemaerne.

10. Bilag

Bilag 1: Procedure for frivillige trin 1

- Når der er en mulig frivillig der kontakter BogSpiloppen, så :
- Vil du fortælle helt kort om dig selv? Bl.a. hvor bor du.
- Så fortæller jeg lidt om BogSpiloppen:

Vi har lavet BogSpiloppen fordi det er så vigtigt at børn får læst højt og har adgang til et rigt udvalg af bøger fordi det styrker dem fagligt, personligt og socialt.

Men der er så mange børn der ikke får læst højt fordi forældrene ikke har ressourcerne til det. Så det vil BogSpiloppen gøre.

- Det er et projekt hvor vi skal undersøge hvordan det fungerer bedst med frivillige i daginstitutioner, og hvordan det fungerer med højtlesning og bøger.
- Hvordan har du det med at læse højt og lege med børn?

Tanken med BogSpiloppen er også at der skal være så lidt arbejde som muligt for personalet ifht BogSpiloppen. Selvfølgelig skal du hilse og snakke med personalet, men brug også gerne mig, hvis du mangler ideer.

- Du er alene med gruppen. Det er en fantastisk og meningsfyldt indsats man gør som frivillig og børnene er helt fantastiske, men det er ikke altid vidunderligt og rosenrødt. Børnene vil også prøve grænser, de hænger måske i lysekronen eller på anden måde er urolige.

Det skal man kunne rumme som frivillig. Størstedelen af de børn vi har med i vores grupper er dårlige til at koncentrere og fordybe sig. Det er det højtlesningen giver. Man bliver, blandt meget andet, god til at koncentrere og fordybe sig. Så på sigt vil ens børnegruppe blive gode til at koncentrere og fordybe sig.

Jeg skal nok hjælpe/vejlede dig ifht bøger og / eller understøttende aktiviteter.

Jeg vil gerne have at du lige sover på det, også skriver du til mig om et par dage, om du stadig er interesseret i at være frivillig.

Bilag 2: Procedure for chauffører

- Tak for din henvendelse.
- Vil du fortælle lidt om dig selv? Bl.a. hvor bor du?
- Fortælle om BogSpiloppen
Vi har lavet BogSpiloppen fordi det er så vigtigt at børn får læst højt, men også at de har et rigt udvalg af bøger.
Vi gør det fordi det udvikler børn fagligt, personligt og socialt.
Og det at have adgang til bøger er meget vigtigt for at børn bliver interesseret i bøger.
Med den bogpakke vi stiller til rådighed, får vi gjort børnene mere interesseret i bøger.
- Er der noget der gør, at du tænker det vil være svært at udføre opgaven med at skifte bøger? (eks fysisk, psykisk)
- Hvordan foregår det: Har en liste med de bøger der skal indsamles. Indsamler bøgerne og krydser af når du har hver enkelt bog. Ødelagte bøger tages med.

Klister mærke på alle bøger og stempel i det omfang det er muligt.
- BogSpiloppen er klar over at bøgerne bliver ødelagt, så der er ingen skæld ud over ødelagte bøger.
- Vi er imødekommende overfor børn og personale når vi møde dem.

Bilag 3: Procedure for frivillige trin 2

- Hvordan har du hørt om BogSpiloppen?
- Hvorfor vil du gerne være frivillig i BogSpiloppen?
- Hvad håber du, at det kan give dig at være frivillig bogspilop?
- Har du tidligere været frivillig? Hvis ja, hvad har du lavet som frivillig?
- Hvad laver du til dagligt? Har du nogen fritidsaktiviteter?
- Kan du binde dig til opgaven det næste år?
- Er der noget du tænker kan blive svært, i arbejdet med børn?
- Hvordan har du det med at sætte grænser?
- Er der noget omkring dit fysiske/psykiske helbred, der skal tages hensyn til?
- Som der står i vores opslag har vi nogle sociale arrangementer for frivillige bogspilopper. Hvad tænker du, at du vil kunne bruge det til og i hvilket omfang? Er det sociale vigtigt for dig eller er det mest højt-læsningsdelen?
- Hvordan har du det med at læse højt, lege og lave understøttende aktiviteter?
- Hvor mange timer om ugen, vil være ideel for dig?
- Jeg er med ude i børnehaven den første gang. Vi mødes lidt før, så du kan se kufferten og bogpakken.
- Jeg skal nok hjælpe/vejlede i fht bøger og understøttende aktiviteter.

(erfaring og erfaring i understøttende aktiviteter; hvor meget skal BogSpiloppen være inde over).

- Efter mødet kan der gå noget tid inden du kommer ud i en daginstitution. Vi skal have indhentet børneattest, straffeattest og jeg skal have koblet dig på en institution der passer til de tidspunkter hvor du kan.
- Hvornår passer det dig at starte? Og hvilke uge dage og tidspunkter passer dig?
- Har du planlagt noget ferie/rejse indenfor det næste år?
- Når alt er på plads, så kontakter jeg dig. Der går ca 1 uges tid.

Du er selvfølgelig altid velkommen til at kontakte BogSpiloppen.

Bilag 4: Vejledning til frivillige

Som frivillig i BogSpiloppen er du vores ansigt udadtil og vi vil gerne klæde dig bedst mulig på til dette.

Når du kommer ud i den børnehave, du er tilknyttet, hilser du på alle du møder (fint bare at sige "hej") og virker imødekomende overfor personale og alle børn. Du vil helt sikkert blive mødt med mange spørgsmål fra børnene: "hvad hedder du?", "hvem skal du hente?", "må jeg være med?".

Og du svarer selvfølgelig, men lov ikke noget du ikke kan holde. De børn der er med i BogSpiloppens gruppe er fastsat af personalet i børnehaven. Der er max 4 børn i hver gruppe. Vi anbefaler at man starter med 2-3 rolige børn, og når de så er kørt godt i stilling, kan man sluse et til barn ind i gruppen. Dette sker når du, som frivillig, har sagt god for det. Der kan gå 1 måned eller ½ år. Det skal først være når gruppen er godt forankret.

Du er alene med børnegruppen, men hvis der skal skiftes ble eller andet, der som sådan ikke har noget med højtlesning og understøttende aktiviteter at gøre, så er det personalet i børnehaven, der skal tage sig af det.

Din opgave er at give børnene højtlesning og lave nogle aktiviteter om det I har læst.

Den første gang du kommer ud er det fint hvis der ikke bliver læst højt. Her vil det handle meget om at I skal lære hinanden at kende. I skal have opbygget et tillidsforhold. Børnene skal finde ud af at det er trygt og rart og være sammen med dig. Vær interesseret (og måske overdrive lidt) i hvert enkelt barn. Øjenkontakt, vær nysgerrig på børnene. Vær begejstret og åbne for det, de siger. Grib deres kommentarer og snak om det. "Nej, er det rigtigt? Er du 4 år?" Stil åbne spørgsmål (så de ikke kun svare med et ja eller nej).

Hele forløbet igennem skal du vide at dialogen er vigtigere end det læste. Man kan få rigtig meget dialog ud af at hente børnene på legepladsen (eller sende dem på legepladsen). "Hvorfor har du gummistøvler på" "vender de rigtigt?" og den snak kan man sagtens koble på bøger: eks: "Totte går ud".

De børn vi har i vores grupper har generelt svært ved at holde koncentrationen (højtlesning styrker koncentrationen). Prøv dig frem. Måske virker det godt for din gruppe, hvis I eks læser om en mus der lister afsted, så skal I lige prøve at liste rundt i lokalet. Eller hvis der er en der graver, så må I lige op at grave. Så leger I, at I tager en skovl som dem de har på legepladsen, også graver I. For nogle børn virker det super godt for andre vil det gøre dem mere ukoncentrerede. Fortvivl ikke hvis de kun kan holde koncentrationen i 2 minutter; så ved du dét, og kan planlægge bøgernes længde ud fra det. Om 1 måned kan de måske holde til 4 minutter. Det er bitte små skridt vi

tager, men det gavner børnene SÅ meget. Så leger I lidt, tegner, spiller spil og vigtigst af alt, snakker en hel masse. Brug meget gerne sange, sanglege, rim og remser. Selvom børnene ikke forstår ordene, får de melodien ind, og når I så har taget en remse mange gange så kan du sige "hvad kan man købe af Fru Hansen?" ("Nede i fru Hansens kælder kan man købe frikadeller")

Du skal lære børnene at kende, deres niveau og interesser. Hvad fanger dem? Men børnene skal også lære dig at kende, og lære hvordan det foregår i BogSpiloppen. Højtlesning styrker evnen til at koncentrere og fordybe sig, så over tid skal børnene nok blive gode til at holde koncentrationen.

Det første lange stykke tid kan det godt være, at I kun kigger på billeder i bøgerne og snakker om det I ser.

Vi har alle brug for at blive anerkendt og det har børnene også, så når I kigger billeder og du siger "Drengen ser glad ud. Hvorfor tror du han er glad?" Og barnet svarer noget der overhovedet ikke stemmer overens med billedet, så i stedet for at sige "nej, det er det da ikke". Så sig "tror du virkelig? Det kan da godt være, at det er derfor. Hvorfor tror du det?"

På sigt vil målet være at der bliver læst én bog, hvortil der bliver lavet aktiviteter. Er der tid og overskud kan I læse andre historier (som I ikke laver aktiviteter til), men vælg ikke en historie I ikke kan blive færdige med. Når I har læst en bog og lavet aktiviteter dertil, så kan du læse en kort historie (afsluttende historier skal du ikke lave aktiviteter til). I kufferten ligger der bøger med flere historier i.

Vil børnene læse 4 bøger mens du er der, så gør I selvfølgelig bare det.

Læs gerne den samme bog flere gange. Alle de gentagelser børnene er med på, laver du. Dette gælder også sange, sanglege, rim og remser.

Nuancér gerne din stemme når du læser. Det gør, at du bliver interessant at høre på. Overdriv gerne. Men samtidig skal du også vurdere hvad børnene er med på. Det er jo ikke meningen at de skal blive bange, hverken for dig eller det I læser.

I den pædagogiske verden bruges et begreb, der hedder dialogisk læsning. Det går ud på, at 1.gang du læser en bog, læser du hele bogen uden at stoppe. Dog skal du "gribe bolden" hvis børnene afbryder med noget der er relevant til teksten.

Er det ikke relevant, kan du sige "det vil jeg rigtig gerne høre om når vi er færdige med at læse".

2. gang du læser bogen, stopper du op, når du synes der er noget relevant at snakke om, også snakker I lidt om det inden du læser videre. Og ligeså 3. gang, men så kan du stoppe andre steder end du gjorde 2. gang. Det kan være du læser "for at komme

ind til byen skal Peter og mor køre med bus....." så kan du spørge børnene om de har prøvet at køre i bus. Det er det man kalder dialogisk læsning.

Læser du kun bogen 2 gange er det også okay. Du skal ikke gennemtrumfe en bog for enhver pris, omvendt skal børnene også lære at "nu læser vi lige den her bog færdig".

Dialogisk læsning er super godt, men det er langt fra altid at det kan bruges på de børn, vi har med at gøre.

Og det kan sagtens være at det første lange stykke tid bare handler om at få gjort børnene interesseret i bøger, kigge billeder og tale om det I ser. Du kan også sige "Peter, kan du finde hesten?"

De aktiviteter du skal lave, skal have en eller anden relevans for det I har læst. Det kan være at I skal tegne noget fra det, I har læst, det kan være teater, rollelege (far-mor-børn, restaurant, butik, læge, dyrlæge). Husk at hvis I laver massage, leger læge skal det foregå med alt tøjet på, og ingen må røre i skridtet, numsen, brystet på nogen som helst uhensigtsmæssig måde.

Nogle børn har stor gavn af konkrete. Dvs at hvis I læser en bog om en ko, så har man en figur af en ko med. Det er dog ret svært for mig at have konkrete til alt i kufferten, så kig i den børnehave du er i, og se hvad du kan bruge.

Og generelt: brug børnehavens ting. Se hvad børnehaven har af spil og legetøj du kan låne.

Vi har bedt personalet i børnehaven om at give besked hvis der en dag ikke kommer nogle af børnene i gruppen. Det vil så være op til dig, om du vil aflyse eller tage af sted alligevel, og så læse for nogle andre børn.

Men hvis der en dag kun er 1 barn i gruppen, skal du ikke tage andre børn med. Så er det bare ekstra luksus for det ene barn.

Hvis børnene fortæller noget der er kritisk i hjemmet, så bevar roen. I må gerne snakke om det og sige at man (ex) ikke må slå, men sig ikke, at man kommer i fængsel.

Husk at du har tavshedspligt, men også underretningspligt. Du har en kontaktperson i børnehaven, som du altid kan komme til. Lederen kan du også altid komme til. Både hvis du ser/høre noget du ikke synes er i orden, men også hvis du har svært ved at styre børnene. Det skal være rart for jer alle at være i gruppen.

For at jeg, her i BogSpiloppen, kan have et overblik over hvordan det går, vil jeg kontakte dig ca. en gang om måneden. Og du er altid velkommen til at kontakte mig hvis der er gode eller dårlige oplevelser i børnehaven eller gruppen. Jeg vil gøre det bedste for dig og børnene.

BogSpiloppen har en kuffert som du kan bruge. Den kan indeholde dyr, lægekuffert, ekstra bøger og lign. Ønsker du andet i kufferten, end det jeg har puttet i, så giver du bare mig besked, så ser jeg hvad jeg kan gøre. Du har ansvaret for tingene i kufferten. Der er en liste med tingene i kufferten og du skal tjekke om alt er der. Det er kun dig og andre fra BogSpiloppen, der har lov til at bruge kufferten. Så, når du går fra børnehaven efter dagens højtlesning, skal alt pakkes væk. Personalet i børnehaven må ikke låne noget. Det er ikke for at være smålig, men fordi jeg ved hvor let sådan noget bliver væk.

I kufferten ligger en "kina"bog. Tanken med den er, at hvis I er 2 frivillige om en gruppe, så kan I skrive i den. I må ikke skrive børnenes navne i den. Det er helt frivilligt om og hvor ofte man skriver i den.

Kufferten har kode og denne kode er hemmelig for børn og personale i børnehaven. Så lad ikke børnene se når du taster koden.

Hvis der er noget der alligevel forsvinder, skal jeg vide det så jeg kan få kufferten opdateret.

Lav forarbejde: find gode bøger der matcher din børnegruppe. Læs gerne bogen i forvejen og tænk dialogisk læsning ind (hvad kan der snakkes om i den her bog). Pluk gerne ord ud. Eks "hoppe". Hvad er det at hoppe. Nu skal vi hoppe, og tænk ind hvilke understøttende aktiviteter der kan laves. Ikke alle bøger egner sig til dialogisk læsning og / eller understøttende aktiviteter. Disse bøger kan bruges som supplement til de andre bøger (bøger der egner sig til dialogisk læsning og understøttende aktiviteter).

Du må gerne selv sørge for bøger til dine højtlesningsdage. Enten dine egne eller nogen du har lånt på biblioteket. I så tilfælde har du selv ansvaret for dem. Så tag dem med frem og tilbage hver gang.

Du må ikke give børnene noget at spise eller drikke. De må selvfølgelig gerne få et glas vand, men ellers ikke. På dét punkt skal de ikke have andet end det, de andre børn i børnehaven får.

Du må ikke tage billeder af børnene.

Det er en god ide med en log bog, hvor du kan skrive ned hvordan det går. Hvad virker og hvad virker ikke.

Det kan være en rigtig stor hjælp, når vi sidder sammen og udveksler ideer og erfaringer, men også så man selv kan huske hvad man lavede for 1 måned siden.

Det er vigtigt at du overholder dine mødetidspunkter, som på forhånd er aftalt med børnehaven. Både hvornår du kommer, men også hvornår du går. Hvis vi har aftalt at du er i børnehaven tirsdag fra kl 9.15 til 10.15, så er det det tidsrum, personalet planlægger ud fra.

Mangler du ideer til bøger du kan læse eller aktiviteter du kan lave med børnene, så sig til, så vil jeg gerne hjælpe. Desuden holder vi jævnligt møder hvor vi kan blive inspireret af hinanden.

BogSpiloppen har ansvars- og arbejdsskadeforsikring på alle frivillige. Kommer du til at ødelægge noget eller kommer du til skade mens du er i børnehaven, skal du give BogSpiloppen besked umiddelbart efter.

Bilag 5: Kontrakt frivillige

Foreningen BogSpiloppen

Vestergårdsvangen 109

8260 Viby J

Frivilliges navn:

Adresse:

By:

§ 1: Ovenstående frivillige er ansat fra d. til d. . Aftalen kan genforhandles og genforhandlingen tilstræbes at være afsluttet senest en måned før udløb af igangværende kontrakt.

§ 2: Det frivillige arbejde er ulønnet og omfatter højtlesning samt understøttende aktiviteter mellem 1 og 5 timer om ugen jævnfør særskilt arbejdsplan. Dækning af transportudgifter kan eventuelt dækkes, såfremt der er en forudgående aftale herom.

§ 3: Kontrakten kan opsiges af begge parter med 1 måneds varsel til udgangen af måneden. Dette skal ske skriftligt. Dog kan den frivillige opsiges uden varsel ved grov pligt forsømmelse og uansvarlig opførsel lige som de frivillige kan opsiges aftale uden forudgående varsel såfremt Foreningen BogSpiloppen ikke kan overholde sine forpligtelser.

§4: Ved sygdom kontaktes BogSpiloppen på tlf: 93 86 64 04 eller den institution man er tilknyttet, hurtigst muligt efter man er blevet bekendt med at man ikke kan arbejde og senest 2 timer inden man skal møde i institutionen. Er man ikke rask næste gang man skal møde i institutionen, skal man ligeledes melde sig syg hurtigst muligt efter man er blevet bekendt med at man ikke kan møde på arbejde og senest 2 timer inden man skal møde i institutionen.

§ 5: Da Foreningen BogSpiloppens frivillige er underlagt samme regler som ansatte i daginstitutioner, så har du som frivillig tavshedspligt, men også underretningspligt og foreningen er forpligtet til at indhente børne- og straffeattester på alle frivillige i Foreningen BogSpiloppen.

Koden til kufferten er XXX.

Dato:

BogSpiloppen: Lotte Buch Thodsen

Frivillig: XXXX

Bilag 6: Ny forening læser højt for børn

Manglende højtlesning kan have store konsekvenser for børns sproglige og sociale udvikling. I nogle hjem har iPad'en for længst fortrængt børnebøgerne, og pædagogerne har alt for travlt til at prioritere højtlesning i børnehaven.

For de fleste børn er højtlesning en helt naturlig del af barndommen. Men der findes også en gruppe børn, der aldrig – eller kun sjældent – får læst op derhjemme. De børn vil foreningen BogSpiloppen gerne nå.

Foreningens frivillige møder hver dag ind i 11 aarhusianske børnehaver. Her læser de højt for små grupper af de børn, hvor pædagogerne har på fornemmelsen, at det måske ikke er højtlesning, der står højest på dagsordenen derhjemme.

”Personalet i børnehaverne er pressede og skal nå rigtig meget, så det er nærmest umuligt for dem at finde tid til at fordybe sig i en bog sammen med nogle få børn. Hvis en pædagog læser op for en stor gruppe, er de børn, der ikke er vant til at få læst højt, ofte de første, der smutter”, fortæller Lotte Buch Thodsen.

Hun er projektleder i foreningen BogSpiloppen, og det er hende, der blandt andet står for at finde frivillige og søge fonde til indkøb af de bøger, der bruges til formålet.

”Der er nogle børn, der måske får stukket en skærm i hånden, når de kommer hjem fra børnehaven, og som aldrig har kontakt med en rigtig bog. De går glip af så meget. De får slet ikke alle de snakke, der opstår, når man læser højt for et barn, og det er enormt trist”, siger Lotte Buch Thodsen.

Indtil videre er 11 børnehaver med i projektet. Konkret foregår det ved, at de deltagende børnehaver får stillet en bogpakke på 50 bøger til rådighed. Disse bøger skal stå frit tilgængeligt for børnene. Børnehaverne får så to gange om ugen besøg af frivillige fra BogSpiloppen, der læser højt for op til 4 børn.

Nogle gange kan børnene kun rumme to minutters højtlesning, før de ”hænger i lamperne” og skal aktiveres på anden vis. Men andre gange kan de holde koncentrationen i meget længere tid. Alle børnene rykker sig, når de har fået læst højt, og for nogle af dem har udviklingen været helt enorm efter bare to måneder med højtlesning.

”Vi får tilbagemeldinger om børn, der har fået markant større ordforråd, har fået et bedre sprog og kan lave længere sætninger, efter at de begyndt at få læst højt. Samtidig har de rykket sig socialt, fordi det er nemmere at lege med andre, når man bedre kan formulere sig”, siger Lotte Buch Thodsen, der tilføjer, at foreningen altid er på udkig efter nye frivillige.

BogSpiloppen finansieres gennem fonde og legater. Det er gratis for børnehaverne at være med. Indtil videre er foreningen udelukkende repræsenteret i institutioner i Aarhus kommune, men det er målet på sigt at være til stede over hele landet.

For yderligere oplysninger kontakt projektleder Lotte Buch Thodsen på 93 86 64 04.

Bilag 7: Procedure for rekruttering af daginstitutioner

Den, der står for rekrutteringen af daginstitutioner ringer op til leder, præsentere sig og fortæller:

Jeg ringer til dig fordi vi er en forening der med hjælp fra frivillige giver højtlesning til en lille fast lille gruppe børn ude i børnehaverne. Det gør vi fordi al forskning viser, at børn der får læst højt, klarer sig bedre i skolen. Men de udvikler sig ikke kun fagligt, også socialt og personligt udvikler de sig.

De børn der er med i vores projekt, er børn der ikke får højtlesning derhjemme eller meget lidt højtlesning.

Er det noget I kunne tænke jer at være med i? Det koster jer ikke noget.

Nej: Det er helt fint hav en god dag.

Ja: Det er en lille gruppe børn, der til at starte med kun er på 2, max 3 børn. Når gruppen er godt kørende og velfungerende, kan man sluse et ekstra barn ind i gruppen. Dette skal dog ske i samråd med den frivillige. Der kan højst være 4 børn i hver gruppe. Forskning har vist at børnene får mest ud af det, hvis der ikke er mere end 4 børn i en gruppe.

Når man skal lave gruppen, skal det også være børn, der ligger på nogenlunde samme niveau, og det skal være nogenlunde rolige børn. Det er ikke vores opgave at yde en pædagogisk indsats overfor urolige børn.

Børnegruppen skal have læst højt 2 gange om ugen. Hvis den frivillige kun ønsker at læse højt 1 gang om ugen, vil der blive koblet en ekstra frivillig på gruppen. I så tilfælde vil der blive startet op med 1 gang om ugen og sådan vil det køre indtil vi kan koble en ekstra frivillig på.

Den frivillige sætter 1 time af ad gangen, men hvis han/hun kan mærke at børnene ikke kan mere efter 40 min, så slutter de der. Eller hvis lille Peter siger efter 10 min. Jeg vil ikke mere, så får han lov til at gå. Det skal være hyggeligt og rart for alle parter. Næste gang (eller om 10 gange) kan det så ske at lille Peter vil være med i 15 min. Det er små skridt vi tager, men det hjælper alligevel.

Vi indhenter børne- og straffeattester på alle vores frivillige. De frivillige skriver under på at de har tavshedspligt.

Den frivillige er alene med børnene.

Derudover stiller vi en bogpakke til rådighed. Bogpakken er på ca. 50 bøger og er sammensat så der er noget for alle børn i børnehaven. Bøgerne skal stå fremme hele tiden. Har I selv plads til de bøger vi kommer med? Hvis I ikke selv har opbevaring til bøgerne, stiller vi en bogkasse med hjul til rådighed.

Vi ved at børnene er hårde ved bøgerne, men hvis børn skal blive fortrolige og interesserede i bøger, så skal de have adgang til bøger.

Børnehaven har bøgerne ca. 6 uger ad gangen. Når tiden nærmer sig for bogpakkeskift, skriver BogSpiloppen ud, at vi kommer og skifter bøger (med dato).

Det er ikke meningen at personalet i børnehaven skal bruge tid på at finde bøgerne.

Bag på alle BogSpiloppens bøger er der et klistermærke med vores logo og i de bøger hvor det kan lade sig gøre, er der også stempel i.

Inden der starter frivillige i en pågældende daginstitution, skal der underskrives en samarbejdsaftale og der skal udfyldes 1 af i alt 3 spørgeskemaer. Og daginstitutionen skal finde ud af hvornår (dage og klokkeslæt) det passer ind i deres planer at der kommer en frivillig og læser højt.

Jo flere tidspunkter I, som daginstitution kan tilbyde, jo nemmere er det at finde en frivillig der matcher.

Aftal tid hvor BogSpiloppen kommer ud i daginstitutionen og hilser på lederen, og hvor samarbejdsaftalen underskrives.

Efter telefonsamtalen mailer samarbejdsaftalen og spørgeskema 1. Samarbejdsaftalen er mest for at lederen kan læse den igennem på forhånd.

Bilag 8: Samarbejdserklæring

Med denne samarbejdserklæring indgår Foreningen BogSpiloppen og daginstitutionen et samarbejde jævnfør nedenstående.

Målet er, at Foreningen BogSpiloppen står for højtlesning i daginstitutionen 2 gange om ugen samt lån og aflevering af bogpakker ca. 8 gange om året. BogSpiloppens bøger må bruges af alle i huset og skal være tilgængelig for børnene hele tiden. For at lette BogSpiloppens arbejde med at finde bøgerne i forbindelse med udskiftning af bogpakker, beder vi jer løbende stille bøgerne tilbage på deres aftalte plads når I finder dem og ikke lægge dem fra jer i skabe/skuffer/hylder osv.

Daginstitutionen forpligter sig til at fortsætte minimum samme niveau af højtlesning og biblioteksbesøg som inden indgåelsen af denne samarbejdserklæring.

Daginstitutionen udvælger de børn der skal være med i gruppen. Børnene udvælges ud fra ingen eller sparsom højtlesning i hjemmet. Børnene skal ligge på nogenlunde samme niveau og sammensættes så den frivillige nemt kan magte opgaven. Fra BogSpiloppens side vil vi anbefale at man starter med 2-3 rolige børn for så senere at putte 1-2 børn ekstra i gruppen. Der kan højst være 4 børn i hver gruppe. Den frivillige skal informeres om eventuelle udfordringer og baggrund som et barn måtte have. Ligesom gode råd i håndteringen af specifikt de børn i gruppen også er en selvfølge.

Daginstitutionen, den frivillige og BogSpiloppen holder 2-3 møder om året af ca. 1/2 time. Her kan den frivillige få noget feedback på det fantastiske arbejde han/hun laver. Men også et møde hvor vi kan snakke om hvad vi kan blive bedre til.

Hele personalegruppen i daginstitutionen skal være bekendt med at BogSpiloppen (og dermed den frivillige) er en del af huset. Den frivillige skal mødes med almen høflighed. Vis interesse for den frivillige og det den frivillige laver. Spørg "hvordan går det?". "Hvordan er det gået i dag?"

Er alle børnene i gruppen en dag fraværende giver man besked til den frivillige. Telefonnummeret til den frivillige har den frivillige opgivet i deres præsentation.

Daginstitutionen udvælger en kontaktperson, som skal være en person, den frivillige og BogSpiloppen nemt kan komme i kontakt med, både på telefon og e-mail.

Foreningen BogSpiloppen indhenter børne- og straffeattester på alle frivillige. Alle frivillige har skrevet under på at de har tavshedspligt.

Ovenstående aktiviteter forudsætter at Foreningen BogSpiloppen har den fornødne økonomi til at ovenstående kan gennemføres, herunder have ansatte/frivillige til at udføre aktiviteterne.

Samarbejdet mellem Foreningen BogSpiloppen og daginstitutionen kan opsiges af begge parter med dags varsel.

Daginstitution:

Adresse:

By:

Leder:

Aarhus, den / 2019

"Institutionens navn"

"Leders navn"

Foreningen BogSpiloppen

Formand Michael Buch Thodsen